



Andreas
Manna
Stichting

AMS Koerier =

In de AMS Koerier schrijven we onder meer over het werk met en van onze kinderen. Mocht u daarover meer willen weten, dan verwijzen we naar de Koerier op onze website (www.andreamanna.org). Linksonder op de homepage kunt u doorklikken naar de Koerier. Daar kunt u kiezen - mocht u dat willen - voor het lezen van de Koeriers van de laatste jaren. Zelfs nog vanaf 2005. De *Andreas Manna Stichting* is de diaconale tak van onze huiskerk genoemd *De Schoof*. Mocht u willen weten wat wij denken en geloven, dan kunt u dat vinden op onze website (www.chedeschoof.nl). Want **geloven is meer dan een traditie. Geloven is doen!**

2023 Reis naar Nairobi: In april gaan Henk en Wilma

van der Vinne en Hetty Wesseling naar Kenia. Zij schrijven: We zijn benieuwd wat we gaan aantreffen. Covid had flink roet in het eten gegooid. Maar wat we daar zien maakt duidelijk dat de jongeren niet stil bleven staan! Ineens blijken ze volwassen geworden. Ze vinden het – net als wij - heerlijk om eindelijk weer samen te zijn. Er wordt veel geknuffeld, bij elke gelegenheid. Dat begint al zodra we aankomen op het vliegveld en het stopt noodgedwongen bij het uitzwaaien op de laatste dag. Jaren van ook fysiek gemis, worden in deze weken ingehaald. Normaal is dat met *weeshuiskinderen* onverstandig, een *band* vormen. Maar onze kinderen weten dat ze met ons een niet te breken band hebben. Die is al heel jong begonnen. Ze zijn geen weeshuisbewoners meer. Ze vormen een *huiskerk*. Net zoals wij dat ook doen. Geen *organisatie*, we zijn vlees en bloed; mensen die een *gezin* vormen. Al vele jaren krijgen ze vanuit Nederland alles wat noodzakelijk is voor een gezonde en goede *ontwikkeling*. Ze waren weeskinderen, verweerd alsof het de onzen zijn en dat zijn ze. Ook al zien we elkaar lang niet, de wederzijdse *dankbaarheid* is groot, en ook des te groter het genieten zodra we elkaar weer ontmoeten. Van kleur is geen sprake, hooguit nog van *cultuurverschillen*. Die mogen er zijn en worden altijd overbrugd. Een aantal van hen kan dit jaar niet naar school, daar is even geen geld voor. Maar dat nemen ze, *zonder morren* en zonder onzekerheid. Want we hebben beloofd dat het studeren na een jaar weer verdergaat. Dat deden we ook al met een eerdere generatie. Ook zij namen het als een periode van groeiend besef, hoe dankbaar ze mogen zijn voor alles wat er dan wél is. Ondertussen zijn die afgestudeerd, zodat zij die nu thuis zijn weten dat het beslist na een jaar verdergaat. Daar bidden ze ook voor. Tot een God die hen altijd heeft geholpen. Nu ze dit jaar thuis zijn, zitten ze *niet* stil. Want de afspraak is dat ze zorgen voor kinderen in de sloppenwijk. Ze verblijven veel in het huis dat we huren als uitvalsbasis voor hun werk in deze wijk. Dankbaarheid is hun grote *kracht*. Daarmee kunnen ze alles aan. Die dankbaarheid wordt alleen maar groter nu ze iets mogen doen voor andere kinderen! Dat stralen ze uit.

Rijkdom en armoede: Hetty sleept tijdens de reis de extra koffers: vol met kinderkleding. Nu wordt duidelijk waarvoor ze dat deed. Grote ogen en ook een verlegen dankbaarheid voor

elk kledingstuk dat hen toegeworpen wordt door Lilian. Stuk voor stuk verdwijnen ze stiekem naar achteren om even later in hun nieuwe kleren trots terug te keren. Maya van drie jaar, klein meisje uit de sloppenwijk, steelt elk hart. Haar moeder leeft daar nog en is blij dat haar dochter nieuwe kansen krijgt. Ze vecht dagelijks om te overleven: tomaten verkopen of anders een klein handeltje, wat net genoeg is voor haarzelf.



Hetty met Maya

Onvoorstelbaar hoe armoede gezinnen uiteen drijft. Vaders die van vrouw naar vrouw gaan en moeders die alleen achterblijven met kinderen, zoals ook bij de moeder van Maya. Haar ogen glinsteren bij alle aandacht die ze krijgt. Merceline ontfermt zich dagelijks over haar en is als een moeder voor het



Merceline met Maya

kleine schrandere meisje. Clinton vertelt dat er veel *spanning* is in de stad, omdat de oppositieleider het niet eens is met de president. Die belofde iets te zullen doen aan de armoede, maar doet dat niet, vindt de oppositie. Rellen worden aangekondigd. We merken er niets van, omdat ons verblijf aan de rand van het centrum van Nairobi, rustig ligt als in een groene oase.

Bible translation and literacy (BTL): Wat verblijven we toch op een schitterende plek. Nu al die jaren al, ver van de woelige wereld, op het bijbel vertaalcentrum. Begin vorige eeuw waren deze gebouwen van de koloniale overheid. Nu doen ze dienst voor de mensen die in het hele land bezig zijn

met bijbelvertaalwerk. Voorheen heette dit *Wycliffe Bible Translators* en werd het door de moederorganisatie vanuit Amerika gefinancierd. Sinds enige jaren draait het geheel zelfstandig. Daar moest het ook naartoe. Een frisse Afrikaanse wind met eigen verantwoordelijkheden. De mensen daar zijn blij met ons en zien dat uit hun dagelijks werk wordt



Newton en Rebecca en de bijbel...

onderwezen aan deze jonge mensen. Daarnaast is de betaling voor ons verblijf voor hen een leuke financiële aanvulling. Voor ons is het niet te duur en een hotel is *onbetaalbaar*. Ze doen op het BTL alles om het ons naar de zin te maken. En onze jongeren kunnen bij hen niet stuk! Die verblijven samen met ons op de werkdagen in het gasthuis. Er zijn slaapzalen ingericht voor meisjes en jongens. Matrassen op de grond gelegd. Voor



Achter het gebouw
verdieping zoeken...

iedereen is er een slaapplek. Er is een kok die dagelijks de maaltijden voor ons kookt. In de morgen en een deel van de middag behandelen we thema's uit de bijbel. Gerelateerd aan maatschappelijke vraagstukken en hoe je hiermee om kunt gaan. Maar ook in verband gebracht met persoonlijke *creativiteit* en hoe ze die bij zichzelf kunnen ontdekken. Ook nu weer laten we hen zien hoe *corruptie* en *fascisme* ontstaat. Dat dit in de bijbel beschreven wordt, en waar dat toe leidt: dat armen bestolen worden door sterken. Dat weduwen die in hutjes wonen hun laatste muntje naar de kerkleider brengen die zich ermee verrijkt. Dat deze pastor zelfs roept dat muntjes *niet* welkom zijn, alleen papiergeld. Ze vertellen dat in Nairobi een kerk is, waar je alleen met een SUV mag komen voorrijden. Alleen de rijken zijn daar welkom. Ieder snapt waarom. Maar hoe leugenachtig is het om te doen dat alleen de rijken mogen komen. Eerder het tegendeel! Ze zien de in het algemeen in Afrika functionerende kerk, waar armen niet welkom zijn en voorgangers zich verrijken onder het mom dat God hen zegent. Dit alles op grond van het uit het westen geïmporteerde *vooruitgangsgeloof*. In plaats van te zorgen voor de armen,

worden die daarentegen door voorgangers bestolen. We laten hen zien aan de hand van wat is beschreven in de bijbel dat het zomaar kan zijn dat Jezus al is teruggekeerd. Dat als gevolg daarvan nu kerken over de gehele aarde sluiten en leeg staan. Want na de vernietiging van het *kleine huis* van God – de *tempeldienst* in Israël – zal Hij ook het *grote huis* – de kerksystemen over de gehele aarde – vernietigen. Kerkelijke systemen, dat doet Hij natuurlijk niet met de mensen zoals sommigen wel beweren. Hij stierf immers voor de mensen en hun fouten? En ook dat dit niet het einde van de kerk is, maar dat hun God en Schepper de mensen nu terugbrengt in de huizen, gewoon de huizen van de mensen en van daaruit zorg gaat geven aan arme mensen. Maakt niet uit wat hun armoede is. Zoals Hij dat ook vroeger begon te doen met hen en heeft gedaan, toen de kerk ontstond. Dat ook zij – de jongeren – een huisgezin zijn gaan vormen om daarmee het weeshuis achter zich te laten. Dat kerkgebouwen – architectonische hoogstandjes – nu een andere bestemming krijgen, hoeft niet betreurd te worden. Er zijn voldoende uitvaartcentra *buiten* de kerk en nergens zegt de bijbel dat de kerk huwelijken moet inzegenen. Emotionele verbondenheid aan het gebouw maakt dat mensen het gebouw vereren boven hun God. De jongelui



Samen overleggen...

zijn blij verrast met alles wat ze horen, lachen nu en dan om de nieuwe frisse kijk op de bijbel en de tijd waarin ze leven. Genieten omdat ze geleerd wordt dat ze in ogen van hun God al *heilig* zijn, omdat Jezus het voor hen volbracht heeft en zij het goede *doen*. Niet de paus heiligt, of de voorganger met de zweep van de wet, maar Jezus maakt heilig. Dat God hun zonden niet meer wil zien en ziet, waarom ze de *gerechtigheid* doen in de sloppen. Henk vraagt wat het werken in de sloppenwijk met hen doet. Het maakt hen nota bene *blij*! Hoe komt het dat je ondanks de ellende die je tegenkomt in de sloppen, je toch blij en dankbaar voelt? Hoe komt het dat je alle energie van de wereld hebt om dat te doen? Omdat God blij met je is en dat laat weten aan je hart. Niet alleen jij bent dankbaar en toont Hem dat door het doen van het goede voor alle, en vooral ook voor arme mensen. Maar dat is Hij ook, en toont dat vanuit Zijn liefde aan jou! Ze ontdekken dat hun bijbel aanwijzingen geeft hoe te *overleven*. “Het lijkt wel een gebruiksaanwijzing voor het leven”, merkt één van hen op. En stelt dan: “wat heeft de kerk eigenlijk gedaan met het imago van God?” God zelf lijdt immers aan het lijden van de mensen? Hij is niet blij met het verdriet van de mensen... zoals sommigen wel beweren.

De drie: Er zijn drie nieuwe jongens aan het werk gegaan in de sloppenwijk: Joshua, Brian en Reagan. Zij wonen in ons “sloppenhuis” en woonden alle drie zelf voorheen in de sloppenwijk. Ze helpen nu mee met de jongeren in het werk onder de armen. Want zij weten wat armoede is en kennen de mensen daar van binnenuit. Via hen komen er veel contacten tot stand. Nieuwe *vertrouwensbanden* worden aangegaan met mensen die hebben ervaren dat je niemand kunt vertrouwen. Deze jongens zijn daarom *belangrijk* geworden voor het werk

in de sloppen. Ook onze jongeren zijn in het begin veel wantrouwen tegengekomen. Omdat mensen eerst vermoedden dat ze van de politie waren. Nu ze bekender zijn geworden, wordt het vertrouwen gemakkelijker gewonnen. Deze drie vragen of ze de beide weken mee mogen naar de bijbeltrainingen. Ze worden uiteraard welkom geheten. Blijken dan volop te genieten van de bijbeltrainingen, en staan perplex bij wat hen geleerd wordt. Omdat het zo'n nieuwe frisse kijk op de bijbel geeft. "Het is alsof alle stof eraf geblazen wordt", merkt één van hen op. Het vers voor vers de bijbel uitgelegd krijgen is nieuw voor hen. Dat het gaat om waarheid. Dat het niet draait om de retoriek van de voorganger, maar om het woord van God. *Reagan* is de twee jaar oudere broer van



Clinton. Hij vertelt aan Hetty dat hij een slecht leven had bij een oom en tante, waar hij naartoe moest nadat zijn beide ouders overleden zijn. Terwijl Clinton naar het weeshuis mocht in Karungu. Later is hij naar oma gegaan en heeft daar voor haar gezorgd tot haar dood in 2018, ze was toen 94. Hierna is Reagan naar Nairobi vertrokken om daar in de sloppenwijk te gaan wonen. Zo hoopte hij een baantje te vinden. Daar kwam hij in aanraking met ons werk in de sloppenwijk. *Brian* zijn moeder is vermoord door zijn vader, die alcoholist was. Dat kan ongehinderd in de sloppenwijk. Daarna heeft zijn vader zichzelf dood gedronken. Hij stierf twee jaar nadat moeder stierf. *Brian* ging naar school, had aanvankelijk goede cijfers, maar door alles heen kreeg hij last van concentratiebeperkingen. Kon daarom niet meer leren en is gestopt. Toen de jongeren hem ontmoetten sprak hij niet, maar kon alleen maar zeggen: "ik heb onderdak nodig". En die heeft hij gekregen. Hij was in het begin zichtbaar getraumatiseerd, maar door de tijd heen kwam hij meer open. Ook zijn concentratie viel hemzelf zichtbaar mee. De eerste knuffels die hij kreeg, ontving hij *strak*. Later in de week begint er meer interactie te komen, ook in het fysieke contact. Hij spreekt niet veel met ons, maar in het huis met de andere jongeren nu wel. *Joshua* is de jongste Van de drie. Hij is de oudste broer van zes zusjes. Hij ging naar school, maar omdat hij wilde voorkomen dat zijn zusjes zich in de sloppen zouden prostitueren - om in hun dagelijkse behoeften te voorzien - *stopte* hij daarmee en verliet de school vanaf de vierde klas. Gunde zijn zussen de school, nadat vader is overleden. Zo kwam hij onze jongeren tegen en is in ons huis bij de sloppenwijk gaan wonen. Hij krijgt sindsdien de kans om in een *garage* te werken. Daar leiden ze hem gratis op, zodat hij op die manier zelfvoorzienend wordt en nog beter voor zijn zussen kan zorgen zolang dat nodig is. Hij is een jongeman met een open houding, die volop van alles geniet. Alles is nieuw, de bijbeltrainingen en ook de spelletjes die we 's avonds doen. Hij is aanhankelijk en is gemakkelijk in het contact. Zó geblutst, maar ook zó vriendelijk.

Rebecca, Christine, Leaky en Newton: In de eerste week, al na drie dagen, moet Rebecca weg. Ze vindt dat verschrikkelijk, want ze wil graag blijven, maar kan misschien

een baan krijgen en moet hierom voor een training bij de werkgever zijn. Het is een moeilijke keuze waar ze advies voor vraagt. Henk vertelt haar dat dit vóór gaat omdat het van doen heeft met haar *toekomst*. Ze vertrekt met tegenzin, maar aan het einde van de tweede week komt ze verdrietig en beschaamd terug: ze krijgt de baan niet, omdat ze nog een bepaald certificaat zou missen. Bij de sollicitatie vertellen ze haar nog dat dit niet uitmaakt. Nu aan het einde van de training



wordt het wel als een punt gezien. Ze doet alles voor niets en ondertussen heeft ze bij ons alles gemist. Ze huilt terwijl ze tegen Henk aan zit. Nadat ze getroost is pakt ze de draad weer op, en doet volop mee in de resterende dagen. In haar tienerjijd was ze een zorgenkind, maar als volwassene is ze een grote

steun voor het bestuur geworden. Tijdens het avondeten vertelt Christine (20 jaar) dat ze ergens mee zit. Henk had een grapje gemaakt tegen haar en zei: *“wat kijk je boos naar me”*. Ze is in tranen, want dat bedoelde ze niet. Er komt oude pijn tevoorschijn wat *verwerkt* wordt. Toen zij in het kindershuis kwam tien jaar geleden, sprak ze bijna niet vanwege haar



Henk met Christine

trauma's. Ze heeft zich nadien ontwikkeld tot een prachtige jonge vrouw met een *warm* karakter. We prijzen haar omdat ze het aangedurfd heeft om het bespreekbaar te maken. Na ons gesprekje trok ze veel naar Dad toe en gaat ze weer blij en opgelucht verder. Nadat de jongeren naar buiten geweest zijn om een opdracht te overdenken en te bespreken in groepjes, wordt gevraagd wie de terugkoppeling wil doen. Leaky neemt graag de leiding. In de groep zit hij bij voorkeur in het midden. Hij heeft politieke ambities en laat zien dat daar zijn interesses liggen. Hij is de laatste maanden echter veelvuldig afwezig geweest en heeft daarom bij de groepsontwikkeling veel gemist. Hij neemt desondanks graag het voortouw en doet dat met enige politieke bombarie. Loopt dan al gauw vast terwijl de groep in lachen uitbarst. Austine redt hem uit zijn lastige positie en Leaky leert dat het ook in de politiek soms wijs kan zijn om te zwijgen. Tussen de middag komt Newton schoorvoetend naar Henk toe: hij heeft over dad *gedroomd*. Zag Henk in een

wit overhemd met een geweven ruitmotief. Iemand vertelt hem in de droom dat hij Henk mag vragen om een wens uit te spreken. Henk bedenkt zich niet en spreekt de wens uit dat hij 92 wordt, en tot dan jaarlijks in gezondheid naar Kenia kan reizen om de jongeren te ontmoeten. Newton's ogen lichten op en gaat dan samen met Dad bidden voor een vervulling van deze wens. Nadien merkt Henk op dat als de wens vervuld wordt, dan was de droom inderdaad van God. En anders? Dan blijft het desondanks toch een mooie droom. *“Blijf in ieder geval altijd voor me bidden zodat ik gezond blijf en kan blijven komen...”*.



v.l.n.r. Wilma, Leaky en Hetty

Creativiteit: De kinderen kijken naar de tekenfilm *“Animalfarm”* (naar het boek van George Orwell “boerderij der dieren”) en trekken zelf de conclusie hoe de boer – ene meneer Jones – zich gedraagt met zijn zweep, zoals ook niet weinig kerkleiders dat doen met de wet! Hen slaan om daarmee mensen in hun kerk te krijgen en te houden. Een andere avond kijken we naar de muzikalfilm *“Jesus Christ Superstar”*. Zoiets hebben ze nog nooit gezien en ze verbazen zich over de creatieve vorm waarin het verhaal van Jezus' lijden en sterven muzikaal op hen afkomt. Ook de muziekvorm verbijstert hen. Henk legt uit dat deze film in de westerse christelijke wereld niet alleen lof, maar ook nogal wat *kritiek* te verduren kreeg. En dat mag natuurlijk. Maar de film heeft onder jongeren in het westen indruk gemaakt, en er zijn veel die daardoor gelovig werden. Elke dag, zodra we in de ochtend bijeen komen, wordt bij binnenkomst het liedje “Days” van “The Kinks” gespeeld. Een Engelse popgroep uit de jaren zestig en zeventig, en wordt bij aanvang gevraagd om naar de tekst van het seculiere liedje te kijken. Ze beluisteren het en leggen uit dat de tekst ook

bijbels te duiden is. Daarna leren ze om ook zo naar de muziek uit eigen land te kijken. Hoe een verband gelegd kan worden tussen de inhoud van de bijbel en muziek van ogenschijnlijk *niet* gelovige mensen. Omdat creativiteit “van boven” komt! We laten later een film zien die Henk van hen heeft gefilmd in 2014. Het is lachen, gieren en brullen. Toen waren ze nog kleine kinderen en nu zijn ze volwassenen! Tijdens de lunch hebben we persoonlijke gesprekken. Want in Afrika is het leven veelal erg hard. De jongeren zijn open en bespreken alles met elkaar en met ons. Op sommige middagen krijgen ze een opdracht. Dan gaan ze in *kleine* gespreksgroepjes uiteen om samen antwoorden te zoeken op vragen die gesteld zijn bij wat is gelezen in de bijbel. Dit wordt daarna per groepje weer teruggekoppeld in de grote groep. Af en toe doen we ook een spel 's avonds en dat is heerlijk ontspannend. “*Four on the couch*” of “*Bingo*”, zijn de onbetwiste favorieten. De prijsjes die ze winnen maken het vreselijk spannend, soms heftig en met veel hilariteit. Een jongen die iets wint, zien we zijn prijs aan één van de meisjes geven. Zo gaan ze met elkaar om: niets is van henzelf. Aan het einde van de dag gaan de jongens even helemaal los met voetballen. De meisjes met touwtje springen en de kleintjes met bellen blazen. Vooral de drie nieuwe jongens en de kleintjes, die nog nooit een spelletje hebben gespeeld, weten niet wat ze overkomt. Ze genieten met volle teugen en vergeten de ellende van hun verleden. Voor de kleintjes hebben we ook kleurtjes en kleurboeken mee. Ze kunnen hier urenlang rustig mee bezig zijn, terwijl de groten in

Waarbij China bijdraagt aan de ontwikkeling van een land in ruil voor *handelsfaciliteiten*. Dat gaat erg ver omdat ze daarmee feitelijk de baas zijn geworden in de belangrijkste havenstad van het land: Mombasa. Van daaruit varen ze de grondstoffen naar China. Clinton is kritisch. Hij is van mening dat de regering het land in de *uitverkoop* heeft gedaan. Hij vreest dat ook de armen er niet beter van zullen worden. Iets wat de president wel belooft, maar wat hij nog niet in zijn beleid voert. Zodra we onder de jongeren zijn, komen er verschillende punten voorbij. Zoals: een “*christocentrische*” levenshouding. Het gaat erom dat we bij alles Christus in het centrum van ons leven plaatsen. Dat we elk besluit dat we nemen afwegen samen met Hem, en dat zodanig doen dat het ons geestelijk welzijn bevordert en dat van de mensen om ons heen. Vraag je af wat belangrijk is; ben jij dat of heeft Christus de eerste plaats? Gaan jouw wensen voor, of mag Christus de leiding hebben in je leven. Als je God en de groep wilt dienen waar je nu in woont, als je weet dat Hij je heeft geroepen om te werken in de sloppen, vertrek dan niet naar het rijke westen van het land. Zoek werk in Nairobi en omgeving. Als Hij je daarentegen roept om in het westen te werken voor Hem, zoek dan daar een baan. Maar probeer altijd in het weekeind terug te keren naar je huiskerk. Ook hebben we het over verantwoording nemen en dat afleggen naar elkaar toe in de beide huizen. Want de apostel Paulus keerde altijd terug naar de plaats van waaruit Hij de wereld in gezonden werd. Ook spreken we met hen over de overgang van kinderhuis naar huisgemeente. “*Jullie zijn geen weeskinderen*



Een deel van de jongelui...

gesprek zijn. In het weekend zijn we overdag bij de kinderen in hun huis.

Weekeind: De eerste zaterdag reizen we naar het huis van de kinderen. In het centrum van Nairobi zijn er tijdens onze jarenlange afwezigheid grote veranderingen gekomen. Clinton legt uit dat de *Chinezen* deze wegen aanleggen. Om de stad te ontlasten zijn hoofdwegen aangelegd op pilaren die boven de stad uitrijzen. Enorme betonnen zuilen vullen de stad die er daarom niet mooier op is geworden. Het vervoer is in het drukke centrum inderdaad een stuk eenvoudiger geworden en de drukte in de stad is daardoor wat afgenomen. Bedenklijk is echter wat de Chinezen ervoor terug willen hebben. Ze verwerven het recht om grondstoffen te delven. Het is een onderdeel van wat in China “*de zijderoute*” wordt genoemd.

meer, maar nu een kerk van volwassen jongeren die als kerk zich wil ontfemen over de armen, in het bijzonder kinderen.” In het weekeind komen ook *uitwonende* kinderen langs. Die wonen op zichzelf en voorzien in eigen levensonderhoud. *Nicolas* vormt een gezin en heeft drie kinderen. In 1998 vonden we hem zittend naast het hutje bij zijn aan aids lijdende moeder. Ze lag buiten haar hutje op een matje. Hij was toen elf jaar en zorgde voor zijn jongere broertje en zusje. Hij bleef bij moeder achter toen we de jongste kinderen meenamen naar het kinderhuis. Toen zijn moeder enkele maanden later overleden was, kwam ook hij in het kinderhuis. Nu heeft hij een technische baan en reist voor zijn werkgever door het land. Zodoende kan hij ook ons in het weekeind even aandoen. Dan blijft hij de nacht over onder de jongeren, op wie hij van grote positieve invloed is. Een mooi hart, die ook aan anderen denkt en nog altijd dankbaar is voor de hulp die hij kreeg. Hij weet dat we trots op hem zijn. *Dorothy* is getrouwd en heeft twee kinderen. Zij is er de eerste week en vertelt aan Wilma dat ze haar broers en zussen doorgaans wel heel erg mist. Daarom is ze blij even weer onder hen te zijn. Ze woont in het noorden en werkt daar in een hotel. Haar tweede man doet niets voor haar dochter, die in een eerder huwelijk is geboren. Overigens een probleem die vanwege armoede is ontstaan en zich in Kenia veelvuldig voordoet, en zo tot aanvaarde cultuur is geworden: Je zorgt voor je eigen kinderen en kunt niet die van een ander erbij nemen. Inmiddels weten we van haar dat de man haar heeft verlaten omdat er voortdurend strijd was. Het leven in Afrika is ingewikkeld. *Austine*, één van de bestuursleden, heeft het plan om te gaan trouwen en stelt zijn vriendin aan ons voor. Zodra ze een huisje kunnen vinden gaan ze er samen wonen. Ze zoeken een plekje dichtbij het huis van de jongeren, zodat hij

als *bestuurslid* kan doorgaan. Zijn vrouw is succesvol in zakendoen. Ze verhandelt vis wat gevangen wordt in het Victoriameer en verkoopt dat aan hotels in het gehele land. Zodra ze kan, werkt ze met Austine in de sloppenwijk, en vertelt hem dat ze graag om zijn geloof met hem wil trouwen. In de loop van dit jaar hebben ze de daad bij het woord gevoegd.



v.l.n.r. Wilma, Austine, Emily en Henk

Eigen bedrijf: In een gesprek met het bestuur blijkt dat Austine, Clinton en Lilian samen een bedrijfje willen starten.

Clinton had net een baan geaccepteerd op een advocatenkantoor. Inmiddels is hij daar zijn baan ook alweer kwijt; want het salaris was veel te laag om alle kosten te kunnen betalen die verband houden met het werk. Zo moest hij alle reizen naar de rechtbank zelf betalen, dus hij schoot er geld bij



Het bestuur van de huiskerk in Nairobi: v.l.n.r. Austine, Lilian en Clinton...

in. Op deze manier is werken aan een carrière alleen voor de rijken weggelegd. Austine vertelt dat hij wat problemen heeft gehad op zijn werk. Hij is technisch ingenieur en werkt er al enige tijd. Zijn baas beloofde hem bij aanvang dat hij zich in het bedrijf mag ontwikkelen. De werkelijkheid leert anders. Tot op heden mag hij rapporten schrijven en daar blijft het bij. Zodra

hij daarover spreekt, verandert dit niet. Zijn baas houdt zich niet aan zijn beloften. Hij voelt zich misbruikt en *niet* serieus genomen. In overleg met het bestuur in Nairobi, heeft hij besloten om te stoppen en uit te zien naar ander werk. Vanwege dergelijke oorzaken zoeken de jongelui naar mogelijkheden om *zelfstandig* te worden. Austine heeft het plan om als ingenieur advies te geven aan bedrijven. Clinton gaat zich aanbieden als advocaat en Lilian als sociaal werker. Het is de bedoeling dat de rijken voor hun diensten betalen en de armen gratis hulp en bijstand krijgen. Ook hopen ze dat het ertoe leidt, dat ook andere jongeren uit het kindertehuis van hieruit aan het werk zullen komen. Wij denken met ze mee en raden aan gewoon te beginnen vanuit het kindertehuis of vanuit het huis bij de sloppen. Als het werkelijk aanslaat, zouden ze later kunnen uitzien naar een bedrijfspand in de stad. Wij zijn bereid tot een bijdrage en vinden het idee goed, maar laat het zichzelf eerst bewijzen. Inmiddels zijn ze hiermee gestart. Ondertussen gaat daarnaast het werk mooi door onder de armen in de sloppenwijken. Gevolg is dat steeds meer mensen geholpen worden en meekomen naar de huiskerk op zondag in het huis van de jongeren.

Boss: In het laatste weekend van onze aanwezigheid krijgen we bezoek van Boss.

Hij was ooit dokter in de kliniek die we in Karungu hebben gebouwd, vijftig jaar geleden. Hij vraagt zich af hoe het nu met de kleuters van toen gaat. Het is een rustige en open man die luistert naar de verhalen van de jongeren. Hij is blij verrast om te zien hoe de jongeren functioneren en zich ontwikkelen. Hij heeft na Karungu bij verschillende mensenrechtenorganisaties gewerkt. Leerde de mensen hoe ze zelfstandig bedrijfjes kunnen opzetten. In laatste instantie was hij betrokken bij het vluchtelingenwerk van de Verenigde Naties in het land. In de coronaperiode raakt hij zijn werk kwijt, waarom hij als zelfstandig consulent verdergaat. Sindsdien wordt hij ingehuurd door organisaties, om mensen te trainen hoe projecten onder de armen vorm te geven. Daarbij deelt hij ook zijn kennis over marketing en hoe je geld kunt verdienen met je product. Met zijn ervaring kan hij het bestuur van Nairobi van advies dienen over het werk van de jongeren in de sloppen. En ook is hij bereid om trainingen te geven. Ook al kunnen ze hem er niet voor betalen. De jongeren gaan positief in op het aanbod en bieden hem een bed aan, telkens als hij voor zaken in Nairobi moet zijn.



Otieno Boss Onyango

De jongeren en gezondheidszorg: Natuurlijk zijn er nu en dan ook jongeren ziek. Dat leidt regelmatig tot hoge kosten. Hoewel we nog altijd trouwe donateurs hebben, zijn er tijdens de coronapandemie ook veel die zijn afgehaakt. Het leidt ertoe, dat we steeds meer op onszelf aangewezen raken. De kosten voor ziekenhuishulp zijn van behoorlijke kwaliteit in Kenia. Dat kon zich ontwikkelen, omdat er steeds meer rijken zijn die goede hulp zoeken. Naast kwaliteit zijn echter ook de kosten van gezondheidszorg gestegen. Die doen niet onder

voor de kosten in Nederland. Ook moet alles vooraf betaald worden. Dat leidt tot een kloof tussen arm en rijk. Armen zijn verstoken van zorg. Zonder onze hulp ook onze kinderen. Daarom onderzoeken we of er mogelijkheden zijn om de jongeren tegen *ziektekosten* te verzekeren. Om een beeld te schetsen: begin april wordt Willice van school gehaald, hij is ziek en heeft veel pijn.

Na onderzoek blijkt hij een dubbele breuk te hebben en moet geopereerd worden. Dit heeft zich al van jongs af ontwikkeld en er werd gedacht dat het vanzelf over zou gaan. Hij moet geopereerd worden en blijft daarna nog langere tijd onder behandeling (€ 1.350,00). Na de operatie en de noodzakelijke



Willice in het ziekenhuis geopereerd...

nazorg, en ook voordat Henk, Wilma en Hetty naar Nairobi gaan, is hij weer beter. Kan dan overal aan meedoen. We krijgen het bericht uit Nairobi dat het met Clinton niet goed gaat. Hij is al eerder geopereerd vanwege kanker. Het gaat om dezelfde familiekwaa waar zijn vader, zijn broer en zijn oom al aan overleden zijn. Nu lekt de wond op de plek van de operatie. Ook heeft hij pijn. Hij moet opnieuw geopereerd worden. Na overleg met ons en een offerte van het ziekenhuis (€ 3.325,00), schrijft het bestuur dat ze het eerst willen aanzien en met Clinton bidden voor herstel. Waarschijnlijk voelen ze zich bezwaard, omdat de kosten erg hoog zijn voor opnieuw een operatie. Maar Henk antwoordt en: "Nee, dat is niet verstandig. Het is allebei nodig. Gebed, maar ook het advies van de arts op te volgen. Waarom denk je dat er een dokter samen met Paulus reisde? Dat was Lucas. Gebed en zalven met olie is een manier om aan God te laten zien dat Hij met Zijn Geest in de situatie komt. Gezondheidszorg is ook kennis en zegen die van Hem is gekregen. We kunnen erover praten zodra we bij jullie zijn. Maar voor nu: Clinton moet gebruik maken van de stappen die zijn arts adviseert. Er zijn al veel gelovige mensen in Afrika overleden, omdat ze ervoor hebben gekozen geen gebruik te maken van een dokter." Nadat de operatie opnieuw heeft plaatsgevonden, verzekert de dokter hem dat alles langzaam maar zeker goed zal komen. Natuurlijk blijft het een punt van zorg. Hij mag alweer spoedig naar huis en daar verder herstellen. Daarnaast blijft hij nog langere tijd onder controle. Een dag na zijn operatie krijgen we bericht dat in de omgeving van het kinderkuis een *cholera uitbraak* is. Drie van onze kleinste kinderen zijn besmet geraakt en moeten opgenomen worden in het ziekenhuis. Na drie dagen behandeling mogen ze weer naar huis, en kunnen daar verder aansterken. Iedereen wordt getest, maar de overige jongeren ontlopen deze ziekte. Eén van de kleintjes krijgt een longontsteking en valt van de trap. Ze moet aan de beademing (€ 850,00). Austine krijgt een ongeluk in een publieke bus. Er valt onder de passagiers zelfs een dode en de verwondingen van sommigen zijn *zwaar*. Met hem loopt het relatief goed af. Hij heeft een verwonding aan

zijn hoofd, maar na een dag ziekenhuis, hechting en verdere behandeling, krabbelt hij weer op (€ 540,00). Fred en Rebecca zijn brildragend. Ze krijgen een nieuwe bril. Fred (€ 250,00) en Rebecca (€ 280,00). Nelson moet zich in het ziekenhuis laten behandelen (€ 645,00). En dan zijn er nog behandelingen voor vier kinderen tot een bedrag van € 1.850,00. Ook zijn er een aantal kleinere kosten zodat over de laatste tien maanden een bedrag is uitgegeven van totaal € 10.430,00. Dat is een fors bedrag waarom we bezig zijn te onderzoeken in hoeverre een goede verzekering mogelijk is voor de kinderen.

De kinderen en onderwijs: *Er zijn nog zesentwintig kinderen in het huis en voor tien kinderen in de slums verzorgen deze jongeren een stevige warme maaltijd per dag.*

Wij zorgen voor zes kinderen die naar de basisschool gaan (€ 5.460,00). Eén gaat momenteel naar het middelbaar onderwijs (€ 1.285,00) en één van de afgestudeerden volgt nu een training (€ 390,00). Vijf van hen doorwandelen een *courseplan* (€ 16.530,00). Dat is een *meerjarig scholingstraject* in vak-, hoger of universitair onderwijs. In 2024 gaan er nog eens vier jongeren bijkomen met een courseplan. Dan komt het totaal op negen. Inmiddels zijn tien jongeren afgestudeerd. Vier kinderen moesten een jaar wachten met het vervolg van hun studie. Voor het bestuur en de schoolkinderen is een geschikte printer aangeschaft (€ 460,00).



Maya opgenomen vanwege cholera...

Vaste lasten, de jongeren, hun thuis en wonen: *Jaarlijks wordt er voor het kinderkuis € 5,630,00 overgemaakt voor huur, gasflessen, elektra, water en houtskool.* Naar het huis dat we bij de sloppen huren gaat een bedrag van huur en gas tot een bedrag van € 2.710,00. Voor voeding van de werkers, samen met tien maaltijden per dag voor kinderen uit de sloppen, gaat er een bedrag van € 8.950,00 naartoe. Allemaal jaarlijkse kosten.

De kinderen en werken: Clinton was van jongs af een mannetje met een zéér goed verstand. Op alle vakken scoorde hij steeds een A, wat de hoogste waardering is. Dat is reden waarom hij van ons de rechtenstudie mocht doen. Vorig jaar studeerde hij af en begon hij te werken. Maar voor een verzekering, een vergunning om het werk te mogen doen, een toegang tot de rechtbank in Nairobi en een verzoek om praktisch te mogen voeren, samen met de aanschaf van kleding, werd er dit jaar € 3.630,00 betaald. Austine studeerde af als



Hetty met Avril, Lwoam en Alvis...

bouwkundig ingenieur en om een bedrijfspraktijk te mogen beginnen is er € 975,00 overgemaakt.

De kinderen die vertrekken: Rachel is één van de jong volwassen meisjes. Zij gaat bij haar zus wonen in Nairobi en beëindigt daarmee de noodzaak van zorg vanuit het kinderhuis. Ze gaat bij haar zus en zwager wonen en zegt zich nu zelf te kunnen redden. Dat is uiteraard een prima keus. Ook verdwijnt Loreen in januari zonder iets te zeggen. Later blijkt dat ze zwanger is en zich schaamt om het te vertellen. Over dergelijke zaken spreek je niet in Kenia. Maar als ze dat later zou willen, dan weet ze dat ze een beroep op ons mag doen. Twee jonge kinderen die in het huis opgenomen zijn, worden daar enige maanden later weer vandaan gehaald door de moeder. Het gaat om een broertje en zusje, Maina en Muthoni.

Clinton schrijft: "Op een zaterdag wil ze haar kinderen bezoeken. We hebben haar gevraagd om op zondag tijdens de dienst te komen. Ze komt die zondag met twee andere mensen. Later blijkt dat het haar neef is, een gebiedshoofd en lokale chieft. Hij legt uit dat hij rapporten heeft van drie verschillende mannen die beweren de vader van de kinderen te zijn. De mannen hebben bij de chieft gemeld dat de moeder kinderen voor hen verborgen houdt. De chieft laat weten dat onderzocht wordt hoe hiermee omgegaan moet worden. Later zullen we meer horen. We zijn er zeker van dat de chieft terug zal komen en ons zal vragen om de kinderen mee te geven. Als bestuur kunnen we niet anders. Omdat deze kinderen uit de sloppenwijken komen, kunnen we een dergelijk scenario opnieuw tegenkomen. Daarom zal er een overeenkomst opgesteld moeten worden voordat we tot opname besluiten en een kind op school inschrijven. Eerst wordt nagegaan wat de



Morgan en Maryanne...

reden is dat een moeder hulp vraagt. Tot slot, als de kinderen opgehaald worden zoals gezegd, kunnen we twee gelijkwaardige kinderen opnemen die we kennen en die dezelfde schooluniformen kunnen dragen en kunnen doorgaan op school met de reeds betaalde contributie." We gaan akkoord met het opnemen van nieuwe kinderen. Na onze reis naar Kenia worden Maryanne en Morgan onmiddellijk opgenomen.

Onze contactgegevens:

Andreas Manna Stichting * De Schoof 13 * 7908 NS

Website: www.andreamanna.org *

E-mail: info@andreamanna.org *

KvK: 41020189 * Iban: NL72RABO0191.6556.27

Uw hulp is noodzakelijk: We vragen er niet vaak om, maar we zouden graag een ieder die dit leest willen uitnodigen om ons dit jaar een extra gift te geven via de QR code die in onze bijgaande brief afgedrukt is. Deze code is alleen in de maand december van 2023 te gebruiken.